

vlade, ki je spremljala boj Bolgarov od vsega početka z najboljšimi željami. Pač pa je obljubila Avstro-Ogrska Rumuniji, da jo bo podpirala v njenih korakih, ako po vojski mirnim potom zahteva od Bolgarije, da ji odstopi ob Črnem morju nekaj zemlje, Dobrudžo imenovano, katero otrebuje za varnost svojega brodivja. Rumuniji pa precej nemirno spominja našo vladu in na ube pred vojsko. Toda Bolgarija čisto pravilno odgovarja, da ne more dati Rumuniji svoje zemlje, dokler ne ve, kaj bo sama dobila od Turčije. Turki seveda hujskajo Rumunijo, naj si z orožjem poišče zemljo pri Bolgarih. Tako bi Turki vendarle dobili zaveznike. Turki so pri pogajanjih v Londonu ravno radi tega tako trmasti, ker še vedno upajo, nahujskati Rumunijo na vojsko zoper Bolgare. Rumunski vojni minister je predložil poslanski zbornici zakonski načrt, s katerim bi se naj pomnožila armada za 80 bataljonov.

Bolgari se zanašajo na Avstrijo.

Bolgarski poslanec Bobčev se je izrazil nasproti nekemu poročevalcu, da nima Rumunija nobene pravice, od Bolgarije kaj zahtevati, še manj pa sedaj, ko se ni še niti sklenil mir. Ako bi vdrla Rumunija v Bolgarijo, ki je sedaj popolnoma brez vojakov, bi vsa Evropa to najstrožje obsodila. Upa, da ne bo Avstrija Rumunije v tem oziru nikoli podpirala.

Lovčen ostane črnogorski.

Pred dobrimi 14 dnevi so prinesli nekateri dunajski listi novico, da zahteva naša država od Črne gore hrib Lovčen, ako hoče, da jo bo Avstrija podpirala, da dobi Črna gora Skader. Gora Lovčen dobi med našim mestom Kotorom in med črnogorskim prestolnim mestom Cetinjem. Topovi z Lovčena lahko dosežejo Kotor in Cetinje. Ako bi postal Lovčen naš, bi bila črnogorska prestolnica pravzaprav v naši oblasti, v oblasti naših topov. Sedaj izjavlja predsednik najvišjega sodišča v Črni gori, Lazar Timanovič, da Avstrija ni nikdar zahtevala, naj se ji odstopi gora Lovčen in da tega tudi sedaj ni storila.

Bolgari za red in mir.

Pod novo bolgarsko upravo so zopet hoteli nekateri nemirni ljudje raznih narodnosti (bivši četniki in drugi) svoje prejšnje delovanje požiganja in ropanja nadaljevati. Temu pa hoče novo imenovani upravitelj Makedonije, general Vlkov, narediti enkrat za vselej konec. Izdal je takoj po svojem nastopu iz Sereza razglas do vsega prebivalstva v Makedoniji, v katerem med drugim veli: „Ustanovljene vojaške in posvetne oblasti pod mojim nadzorstvom jamčijo vsem mirnim prebivalcem popolno osebno in premoženjsko sigurnost, da se morejo okoristiti s svobodo in z vsemi njenimi pravicami in dobrotami. Vse hiše in druga lastnina odsotnih se morajo ohraniti. Nobena samo medsebojna razprava o premoženju ni dovoljena; nobene čete, nobeni četniki (roparji) ne smejo več obstati. Oblastni je bodo skrbele za mir in red in uvažale zakone carstva.“ — Tako govori samozavesten in omikan narod.

Grška na morju in na suhem.

Na otoku Kios, ki leži v bližini Male Azije v Egejskem morju, so dosegli Grki dne 2. t. m. nad Turki zopet lepo zmago. Grške čete, ki so se že poprej izkrcale na otoku, so prodirale ves dan v notranjost otoka. Turki so se dolgo upirali, a so se morali vedno umikati. En grški bataljon je prodiral proti mestecu Sv. Jurij, ki leži bolj v sredini otoka ter je zasedel važne turške postojanke. Turki so se zopet umaknili dalje. Proti večeru so Grki Turke obšli, na kar so se ti brezpogojno udali. Grki so vjeli 1800 Turkov in jim vzeli 2 topova, mnogo orožja, streliva in živil. Na vladnih poslopih glavnega mesta Kios so razobesili Grki grške zastave, v uradih pa so nastavili grške uradnike. — Iz Carigrada se poroča, da so dne 4. t. m. ob 7. uri 30 minut zjutraj zapustile 4 velike turške bojne ladje in 3 torpedni rušilci Dardanele. Med bojnimi ladjami sta se nahajali tudi že v prejšnjih bojih poškodovani križarki „Medšidije“ in „Hamidje“ ter bojna ladja „Torgue-Reis“. Ladje so odplule v smeri proti Kiosu. Slišalo se je streljanje in sodi se, da se je vnela bitka med grškim in turškim brodivjem, o katere poteku pa še sedaj, ko to pišemo, podrobnosti niso znane. — Boj za Janino v Epiru se še vedno nadaljuje. Turška posadka se čvrsto brani. Grki so sicer že zasedli več važnejših turških postojank pred mestom, a o predaji Janine baje sedaj še ni govora. Dne 4. t. m. sta se vršila pri Lessani in Bizani vroča boja. Grški topovi so prizadeli Turkom mnogo škode. Turški napad je bil odbit.

Strah pred vojsko.

Nemški praški dnevnik je izračunal, da se je vsled vojske in napetosti med velesilami napovedalo v Avstriji že 60 konkurzov, pri katerih znaša za vsako posamezno tvrdko primanjkljaj najmanj 100.000 kron. Torej vse izgube skupaj bi znašale pri teh konkurzih 182 milijonov. Zraven tega je še propadlo več tisoč tvrdk, pri katerih je znašal primanjkljaj za vsako posamezno manj kot 100.000 kron.

Politični ogled.

Naš cesar. Cesarjevo zdravje je zadnje dni v kljub slabemu vremenu jako izborna. Nekoliko ga je sicer nadlegoval katar v grlu, na kar je osebni cesarjev zdravnik poklical na posvet še par strokovnja-

kov, ki so se pa vsi prav povoljno izrazili. Razne vesti o cesarjevem šibkem zdravju so tedaj popolnoma brez prave podlage. Na novega leta dan je sprejel cesar v Senbrunu prestolonaslednika Fran Ferdinanda in več drugih nadvojvod, ki so mu izročili novoletne čestitke. Cesarju so prišli čestitat tudi mnogi drugi odlični gospodje.

— **Dunajski župan** novoizvoljeni dr. Weiskirchner je bil dne 4. januarja slovesno zaprisežen. V nastopnem govoru je rekel, da leži pred njim nova, nepopisana knjiga njegovega delovanja za Dunaj, in prve besede, ki jih hoče vpisati v to knjigo, naj bodo: z božjo pomočjo. Dr. Weiskirchner velja kot mož jeklene volje in izredne delavnosti. Dr. Lueger sam je želel, da postane kot najspodobnejši njegov naslednik.

— **Deželni zbori.** Nekateri deželni zbori bodo začeli meseca februarja zborovati. Zaradi zasedanja štajerskega deželnega zbora se bodo začela zopet nova pogajanja s slovenskimi poslanci. Ne bo jih več vodilo veleposestvo, ampak na željo ministrskega predsednika zopet cesarski namestnik grof Clary. Veleposestvo se namreč med pogajanjimi ni obnašalo, kakor bi se moralo. Kjer so pogajanja za mir, tam je povsod navada, da se med tem ne izvršujejo sovražnosti. V Gradcu pa se je z vednostjo veleposestva ravno med pogajanjimi vrgel slovenski uradnik iz deželnega odbora samo radi tega, ker je Slovenec. Nad 300 uradnikov živi v Gradcu deželni kruh, a noben Slovenec. In ko slovenski poslanci nazadnje spravijo prvega Slovenca v Gradcu v deželno službo, ga Nemeč čez 14 dni samo iz narodnega sovražstva spošijo. Veleposestvo je rajši odložilo pogajanja, nego bi popravilo to krivico, kakor so zahtevali od poslancev slovenskih poslancev. Tako delajo Nemeč za delazmožnost deželnega zbora, tako upoštevajo slovenske pravice, a vkljub temu se še najdejo trapasti nemškutarji in liberalci, ki ne vedo, kje je krivda, da deželni zbor ne deluje.

— **Ogrska.** Ministrski predsednik dr. Lukač je dobil od cesarja dovoljenje, da predloži državni zbornici načrt volilne reforme (preosnove). Načrt te volilne reforme daje volilno pravico vsem, ki so izvršili kako srednjo šolo, že s 24. letom starosti, če so že eno leto bivali v tistem kraju. Pri uradnikih, duhovnikih in učiteljih se enoletno bivanje ne zahteva. Kdor je dovršil grazenredno ljudsko šolo, dobi volilno pravico s 30. letom starosti, četudi ne plačuje nič davka. Kdor ne zna brati, pa to hotel biti volilec, bo moral imeti 16 oralov sveta ali pa plačevati najmanj 40 K davka, potem dobi s 30. letom volilno pravico. Uslužbeni v trgovinah in obrti, ki ne služijo pri istem gospodarju že vsaj 3 leta, izgube volilno pravico. — Vsled nove volilne reforme bo dobilo na Ogrskem 255 tisoč delavcev volilno pravico, doslej jih je imelo to pravico le 44.000. Sprejme se tudi načelo, da bo volitev tajna. Vendar pa je načrt skrpan tako, da bodo imeli nemadžarski narodi od nove volilne pravice manj nego od stare. Mažari res z bičem tepejo druge narode. Še živina se da le nekoliko časa tepsti, potem pa ji je tudi preveč. Kako pridejo celi narodi do tega, da bi bili hlapci Mažarom? Danes niso več časi, ko bi drugim hlapčevali. Narodi hočejo dihati prostost, časi za tlačanstvo so minuli.

— **Na Hrvaškem** nimajo sedaj ne bana ne komisarja, a tudi nobene svobode še ne. Čuvaj je moral iti na dopust, s katerega se več ne vrne, njegove posle vodi med tem višji uradnik budimpeštanskega hrvaškega ministrstva. Unkelhäuser, Sicer pa je ostalo vse pri starem, časniki se zaplenjajo, ljudje se zapirajo, zborovanja se zabranjujejo, vse kakor pod Čuvajem. Vendar Hrvatje upajo, da dolgo ne bo tako ostalo, ker je s tem, da se zapodi Čuvaja, storjen vsaj prvi korak na boljše. Vse to morajo trpeti Hrvatje, ker nočejo svoje lepe domovine mirno prepustiti lačnim Mažarom. Tudi slovenski poslanci so s svojo obstrukcijo na Dunaju mnogo pripomogli, da je moral vsaj Čuvaj iti.

— **Katoličani v Nemčiji** se vrlo gibljejo, dasi ravno je Nemčija po večini protestantska. Vsako leto prirejajo katoličani velikanski večdnevni katoliški shod, katerega se udeležijo na 10tisoč vernikov. Po teh shodih se organizacije katoličanov oživijo in pomnožijo tako, da je katoliška stranka v Nemčiji odločujoči jezik na politični tehnični. Letošnji nemški katoliški shod, ki je že 60., se bo vršil v drugi polovici meseca avgusta v mestu Metz.

— **Ruski car** je izključil svojega brata, velikega kneza Mihaela Aleksandroviča, iz cesarske rodbine, mu odvzel vse časti in posebne pravice ter ga obsodil v prognanstvo. Ker je sedanji carovič bolan in bo težko okreval, je bil Mihael Aleksandrovič za njim poklican za prestolonaslednika. Sedaj je ta pravica seveda tudi izgubljena. Kazen carjevega brata ni zadela nezazluzeno. Kakor znano, se je proti carjevi volji poročil z neko ločeno ženo. Za malim carevičem pride sedaj kot prestolonaslednik v poštev veliki knez Dimitrij Pavlovič, nečak carjev, ki velja sploh kot zaročeneec najstarejše carjeve hčerke velike kneginje Olge.

— **Francosko.** Dne 17. januarja se bo na Francoskem vršila volitev predsednika ljudovlade. Za predsedniško mesto se puli kakih 5 ali 6 kandidatov. Kakor je posneti iz dosedanjih časniških poročil, ima največ upanja na zmago sedanji ministrski predsednik Poincaré, ki je seveda velik svobodomislec. Zadnje volitve predsednika so se precej gladko izvršile, letos pa se bo bil radi večjega števila kandidatov vroč boj. Predsednika ljudovlade volijo za dobo 7 let. Izvoljeni predsednik ima skoro iste pravice, isto oblast, kot pri nas cesar. On imenuje ministre in višje uradnike, potrjuje postave in sploh izvršuje vladarske posle.

— **Zaradi Kitajske** so si v laseh Rusija in Japonska na eni strani, Severna Amerika na drugi strani. Amerika dobiva na Kitajskem vedno več upliva, ne samo političnega, ampak tudi vsled trgovinskih zvez. To pa je zelo neljubo Rusiji in Japonski, ki ne marata nobenih tekmecev in bi si najrajši razdelili med seboj najpripravnije kitajske pokrajine. Severna Amerika pa se ne da z lepimi besedami odpraviti, ampak zahteva na Kitajskem istih pravic, kakor jih imata Rusija in Japonska, ali pa bo vojska. To je zelo važno vedeti, kajti ako bo Rusija v Aziji zapletena v vojsko, gotovo ne bo iskala v Evropi še druge vojske. Japonsko ministrstvo je pred kratkim zahtevalo veliko milijonov rubljev za vojne priprave, Rusija pa je preteklo leto zgradila za 200 milijonov rubljev železnice v Aziji.

— **Na Španskem** se dogajajo velike reči. Nad 90 članov iz gosposke in poslanske zbornice katoliške stranke je odložilo svoje mandate, njim na čelu voditelj Maura. Odkar se je oženil sedanji kralj Alfouz s protestantsko princesinjo, ki je sicer prestopila h katoliški veri, vlada na Španskem povsod liberalizem. Brezverske družbe in stranke, četudi so v bistvu prekucijske, se očitno podpirajo. Kralj se obdaja z liberalnimi svetovalci. Denarno stanje Španske je po liberalnih popolnoma zavoženo. Ta način vladanja mora državo prej ali slej pripeljati k revoluciji. Katoliški politiki so opominjali in svarili, a kralj jih ne posluša. Ker nočejo nositi nobene skrivde, so sedaj odložili mandate. Ta korak je naredil na kralja in celo deželo velik vtis.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

12. nedelja: 1. po razglasenju Gospodovem; Arkadij, mučenec; Ernest, škof.
13. ponedeljek: Veronika, devica; Bogomir, Leoncij, škof.
14. torek: Hilarij, škof; Feliks iz Nole, spoz.
15. sredo: Pavel, puščavnik; Maver, opat; Romed.
16. četrtek: Marcel, p; Tiej.
17. petek: Anton, puščavnik; Sulpicij, škof.
18. sobota: Sv. Petra stol v Rimu; Friška, devica in mučenica.
19. nedelja: 1. predpustna, Kanu, kralj; Marija in Marta, m.

* **Osebnosti.** Poslanec Pišek je na brvi spodrnul ter tako nesrečno padel, da si je zlomil rebro. Zelimo, da bi kmalu popolnoma okreval. — Poslanec Jare, dr. Korošec in dr. Krek imajo dne 9. in 10. januarja socialno-politični tečaj v Saplitu v Dalmaciji in dne 11. t. m. v Šibeniku.

* **Na znanje.** Ker stroji radi velikega števila iztisiv, v katerih se tiska sedaj naš list, ne morejo zmagati čela v enem dnevu, smo primorani, od slej skleniti uredništvo že v sredo popoldne. Naj blagovolijo naši sodruzniki to upoštevati.

* **Nov list.** Organizacija jugoslovanskih krščansko mislečih železničarjev, „Prometna zveza“ v Ljubljani, je začela izdajati nov list, ki se imenuje „Železničarski Glasnik“. List bo izhajal 1. in 15. dne v mesecu. Celoletna naročnina znaša 3 K 60 vin. Člani „Prometne zveze“ dobe list brezplačno. „Železničarski glasnik“, katerega našim slovenskim železničarjem toplo priporočamo, se naroča v Ljubljani, Dunajska cesta, št. 9.

* **Stara pesem.** Slovenjebistriški okrajni zastop, ki postavno že davno ni več pravilno sestavljen, pošilja na občine okrožnice, v katerih jim zatrjuje, da jim vsled slovenske obstrukcije v Gradcu ne more dati za ceste nobene podpore. Gospodje ne mislijo daleč, sicer ne bi mogli širiti take neumnosti. Računimo! Do začetka slovenske obstrukcije so občine in okrajni dobivali cestne podpore. Danes pa se plačujejo ravno iste deželne doklade kot ob začetku obstrukcije. Zakaj torej ne dobivajo občine več podpor? Denar je gotovo tukaj. Ali ga deželni odbor samovoljno noče dati, ali pa isti denar, ki se je izdajal prej za ceste, gre za druge stvari. Kje je torej tukaj krivda slovenske obstrukcije. Drugi nemškutarski okrajni so hoteli že pred leti širiti to misel, a so je hitro opustili, ko so uvideli svojo nespamet. Sedaj je začel slovenjebistriški okraj peti staro pesem.

* **Nemška sodba o obstrukciji.** Nemški okrajni zastop v Neumarktu je imel dne 28. decembra m. l. plenarno sejo, v kateri je nemški poslanec Riegler priznal: Z ozirom na te razmere (obstrukcije) v dež. zboru se mora vedno zopet povdarjati, da tudi večina deželnega zbora ni brez krivde... Tako govori nemški poslanec o slovenski obstrukciji, iz česar pač dovolj jasno sledi, kako grdo naši liberalci in nemškutarji glede obstrukcije zavijajo resnico.

* **Znorelost.** Nemški Mihel v Bismarkovi ulici v Ptuj, ki se kot pravi slepar oblači v slovensko obleko, „Štajere“ po imenu, si hoče zaslužiti počen groš in zato piše to budalo: „Slovenski časopisi so tiskani in črno na belem dokazujejo protiaustrijsko mišljenje prvakov.“ — Med vsemi listi je pač najmanj v frankfurtarske cape zaviti „Štajere“ poklican, da bi učil slovenske časopise avstrijskega domoljuba. To je vendar že znorelost, ako izdajalski nemškutar kritizira časopise, koje pusti c. kr. državni pravnik mirno iziti!

* **Otročji napadi.** Čim mirnejši je celjski „Narodni list, tem neumnjejša postaja „Sloga“. Urednik pri Sv. Roku ob Sotli je izvedel, ker ima tako dobre zveze z ministri, da so slovenski poslanci zato glasovali za vojne predloge, ker je dobil Susteršič za polfalične kranjske zadruge večmilijonsko posojilo. Kolkor besedi, toliko laži. Kaj pa je dobil liberalni poslanec dr. Ravnihar, ki je po poročilu vseh ljubljanskih listov tudi glasoval za vojne predloge? To nam naj raje povedo liberalni listi. Sploh je treba velike